

ANTIRASISTISK SENTER

ÅRSRAPPORT 2009

ANTIRASISTISK SENTER

"Ville Barack Senior
fått opphold i Norge?"

"Rasisme hører ikke hjemme
i en demokratisk valgkamp"

"Voldtekten kom ikke til
Norge med innvandring"

"Stopp Muslimhetsen"

"Grenseløs feminisme"

"Retur, retur, retur"

Hardt debattklima i 2009

Kari Helene Partapuoli
Daglig leder

2009 var et år preget av sterke konfrontasjoner og intens dialog. Etter Gaza-opp-tøyene rundt nyttår, hvor mange ungdom med minoritetsbakgrunn ble anholdt av

politiet under demonstrasjoner mot Israels angrep på Gaza, ble dialogmøtene mellom ungdom og storsamfunnet født. Ungdom med minoritetsbakgrunn snudde steinkasting til debatt og diskuterte med politikere, journalister og akademikere. Antirasistisk Senter deltok på flere av møtene på Litteraturhuset i Oslo og var med på å finansiere det første møtet 18. januar.

2009 var et valgår. Innvandrings- og asylpolitikken fikk mye oppmerksomhet i valgkampen. Politikerne kappes om å ha den strengeste asylpolitikken. Regjeringen foreslo ytterligere innstamminger i asylpolitikken og Fremskrittspartiets leder Siv Jensen uttalte at "asylsøkere selger dop og voldtar jenter uten grunn". Hun sa videre at ikke-vestlige innvandrere og spesielt kriminelle asylsøkere er en trussel for Norge. Disse grunnløse påstandene fikk flere organisasjoner til å reagere. Antirasistisk Sen-

ter uttalte at rasisme ikke hører hjemme i en demokratisk valgkamp.

Snikislamisering var årets nye ord fra Siv Jensen godt støttet av partifelle Carl I. Hagen. Alt fra Halalmat i fengslene til forespørsel om bønnenrom fra arbeidere ble beskrevet som en trussel for det norske samholdet. Arbeiderpartiets Martin Koldberg fulgte etter og ville bekjempe radikale muslimer. Hijabdebatten som begynte i 2008 fortsatte i 2009. Presset mot muslimer økte i løpet av året og debatten om Islam dominerte mediebildet. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet skriver i sin årsrapport for 2009 at Islam og muslimer ble nevnt nesten like ofte som statsministeren og oftere enn svineinfluensa. På bakgrunn av det massive og negative pressebildet av norske muslimer tok frivillige organisasjoner og enkeltpersoner initiativ til kampanjen: Stopp muslimhetsen. 27 organisasjoner stilte seg bak kampanjen.

I 2009 fortsatte vi samarbeidet med Skeiv Ungdom, Skeiv Verden og Skeivt Forum. I det hatske debattklimaet om minoriteter synes vi det var viktig å fremme respektfull dialog. Derfor arrangerte vi en debatt med tittel: Respekt i møtet med religion og ho-

mofili. Her møttes representanter fra kirken, Rabita moskeen og de homofile miljøene til en debatt om homofili og religion i det flerkulturelle samfunnet.

I 2009 fortsatte vi det gode samarbeidet vi har med Politihøgskolen og politiet generelt. Politistudenter og erfarne politifolk deltok i rollespill sammen med ungdom fra Antirasistisk Senter og politiet deltok på Agenda X' årlige sommerleir.

I 2009 jobbet vi for at Wild X, Antirasistisk Senters friluftsavdeling, skulle bli nærmere knyttet til etablerte friluftsgesamfund. Wild X har vært et godt tilbud for ungdom i mange år, men har nå funnet sinn rettmessige plass sammen med Norges Jeger- og Fiskerforbund lokalt i Oslo.

Fra arkivet. Fremmedfrykt er ikke noe nytt

Innhold

Leder	2
Om Antirasistisk Senter	4
Prosjekter og aktiviteter gjennomført av fagpolitisk ledelse	5
» Dialogmøter	5
» Respekt i møtet mellom religion og homofili	5
» Stopp muslimhetsen	6
» Vi tar avstand fra homofobi	6
» Samarbeid med politiet	7
» Statsbesøk fra Canada	7
» Arbeidsliv	7
» Rasismefri valgkamp	8
» Samarbeid med Kraków kommune for å styrke det sivile samfunn	8
» Appellstafett – Forsvar asylretten	8
» Ut-flukt09: Fem dager for en human asylpolitikk	9
» Grenseløs feminisme	9
» Svarthvitt	10
» Jeg er også norsk	10
» Asylgrill på Litteraturhuset	10
» Deltagelse i råd, utvalg og nettverk	11
» Media, foredrag og debatter	11
Agenda X	12
» Oppfølging av ungdom	12
» Ferieaktiviteter	13
– <i>Sommerleir</i>	13
» Kultur	14
– <i>Skriveverksted</i>	14
– <i>Revy</i>	15
– <i>Studio Tell X</i>	15
– <i>Faglig arbeid</i>	16
– <i>Stem & Bestem</i>	16
Jobb X	17
» Samarbeidspartnere	18
» Kurs for eksterne aktører	18
» Ønsker for 2010	18
Rådgivningskontoret	19
» Rådgivnings- og informasjonsarbeid	19
– <i>Rådgivningsarbeid</i>	19
– <i>Informasjonsarbeid</i>	19
– <i>Arbeidsområder</i>	19
» Rådgivningshenvendelser	20
» Informasjonshenvendelser	20
» Erfaringer fra arbeidet i 2009	20
Økonomi, likestilling og styre	21
Ansatte	22

Om Antirasistisk Senter

Antirasistisk Senter er et uavhengig senter som arbeider for å bekjempe rasisme og diskriminering i Norge. Antirasistisk Senterets visjon er et kulturelt mangfoldig og sosialt rettferdig samfunn.

Antirasistisk Senter arbeider med å:

- » avdekke, dokumentere og motarbeide rasisme
- » bevisstgjøre og informere om rasistisk diskriminering
- » mobilisere personer med minoritetsbakgrunn

Antirasistisk Senter består av en fagpolitisk ledelse og tre avdelinger:

Fagpolitisk ledelse

Antirasistisk Senterets ledelse er aktive deltakere i den offentlige debatten. Ledelsen administrerer hele Senteret, driver holdningsskapende arbeid, utfører dokumentasjons- og informasjonsarbeid, holder foredrag og produserer informasjonsmateriell til myndigheter, skoler og andre. Ledelsen har et bredt kontaktnettverk blant organisasjoner og offentlige myndigheter - lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Agenda X

Senterets ungdomsavdeling er et ressurscenter for flerkulturell ungdom. Agenda X jobber for at ungdom skal ha innflytelse på egne liv, og det er ungdommen som planlegger og bestemmer aktivitetene. Agenda X har bl.a. jente- og guttegrupper, arrangerer sommerleir, har et lydstudio og holder skriveverksteder.

Jobb X

Et gratis jobbsøkerkurs for flerkulturell ungdom mellom 16 og 26 år. På Jobb X lærer ungdom å finne ledige jobber, skrive gode søknader og CV'er og å bli trygg på intervju-situasjonen.

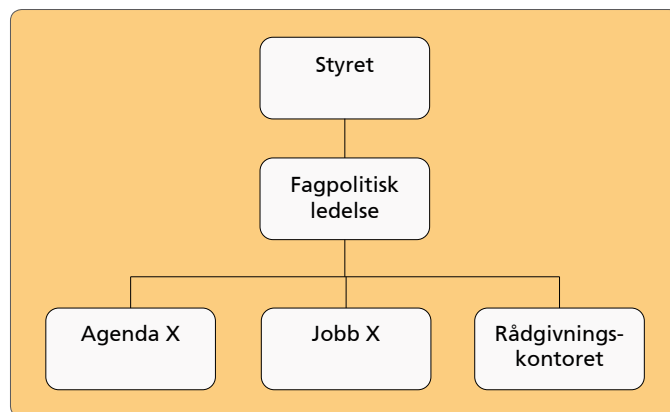
Rådgivningskontoret

Tar imot henvendelser fra enkeltpersoner med minoritetsbakgrunn som trenger hjelp mot diskriminering på rasistisk grunnlag.

Kultur mot rasisme

Fondet støtter ungdomsarbeid og forebyggende arbeid mot rasisme.

Organisasjonskart

Dialogmøter

Etter demonstrasjonene i Oslo i sammenheng med urolighetene på Gaza så de første dialogmøtene mellom minoritetsungdom og det offentlige Norge dagens lys. 18. januar ble det første møtet med tittelen: Dialogmøte om og med minoritetsungdom arrangert av Abid Raja på Litteraturhuset i Oslo. Antirasistisk Senter holdt innlegg og støttet økonomisk. Under møtet kritiserte vi blant annet mediernes misbruk av ungdom.

”Det er kun når de gjør en ekstremhandling at de får en stemme og et ansikt”, Partapuoli til Klassekampen om fokuset på innvandrerungdom.

15. februar ble det andre dialogmøtet arrangert: Bør ytringsfriheten være suveren og ubegrenset? Antirasistisk Senter var representert i panelet.

”Det norske samfunnet må ikke sette seg selv i en situasjon hvor vi undertrykker norske muslimske kvinner fordi de bærer hijab”, Kari Helene Partapuoli til Dagsavisen.

Respekt i møtet mellom religion og homofili

Sammen med Skeiv Ungdom, Skeiv Verden og Skeivt Forum arrangerte Antirasistisk Senter seminaret: Respekt i møtet mellom religion og homofili. 23. april hørte ca 100 deltagere på innlederne Hadia Tajik (AP) og Solveig Fiske (Biskop i Hamar). I panelet satt Iffit Qureshi, Bjørg Tørresdal (Krf), Gard Realf Sandaker-Nielsen (leder i Åpen kirkegruppe) og Basim Ghozlan (forstander Rabita-moskeen). Moderator var TV2-journalist Kadafi Zaman.

”Antirasistisk Senter og Skeiv ungdom jobber for et samfunn hvor alle har like rettigheter og muligheter og hvor religionsfrihet eksisterer side om side med frihet til å velge egen partner”, Stian Amadeus Antonsen (Skeiv Ungdom) og Kari Helene Partapuoli.

Stopp muslimhetsen

Antirasistisk Senter og 34 andre organisasjoner tok initiativ til kampanjen: Stopp muslimhetsen. 5. mai overleverte vi et opprop til stortingspresident Tobiørn Jagland.

Fra oppropet Stopp muslimhetsen:

"Vi er bekymret for den økende muslimhetsen i norsk offentlighet, og vi tar skarp avstand fra all hets mot muslimer. Vi respekterer retten til sterke ytringer i det offentlige rom, men vi presiserer at ytringsfriheten alltid medfører et ansvar. Den retningen debatten om islam nå tar er skremmende. Den konstante trakassering av muslimer hindrer integrering og gjør det vanskelig for norske musli-

mer å være del av det norske samfunnet. Det er bekymringsverdig at unge muslimer født og oppvokst i Norge sier at de nå føler seg fremmede i sitt eget land."

22. mai arrangerte vi demonstrasjonen: Stopp muslimhetsen i Oslos gater. Flere hundre mennesker gikk fra Grønlands Torg til Stortinget. Ilham Hassan var konferansier og fra scenen talte Anne Sender (Mosaisk Trossamfunn), Inger Nesvåg (Mellomkirkelig Råd), Torstein Dahle (Rødt), Iffit Qureshi (skribent), Mali Steiro Tronsmoen (SU), Stian Antonsen og Hamza Elias (Skeiv Ungdom), Basim Ghozlan (Islamsk Råd) og Abid Raja (V).

Vi tar avstand fra homofobi

anledning Stortingsvalget arrangerte Antirasistisk Senter og Skeiv Ungdom en landsdekkende kampanje mot homofobi. Vi lagde en plakatkampanje hvor politikere med innvandrerbakgrunn tok avstand fra homofobi.

Den 26. juni arrangerte vi sammen med Ligestillings- og diskrimineringsombudet en partidebatt om homofobi i parken under skeive dager. Antirasistisk Senter deltok for første gang i paraden under Skeive dager med slagordet: Norge i svart, hvitt og skeivt.

Samarbeid med politiet

Antirasistisk Senter og Politihøgskolen videreførte de vellykkede rollespillene mellom politi og ungdom fra Agenda X. Nytt av året var det at 60 politibetjenter som deltok i Politidirektoratets prosjekt Trygghet og tillit møtte 15 ungdom til rollespill og refleksjoner 27. april. 22. oktober var det klart for nytt rollespill med politistudenter fra Politihøgskolen i Oslo.

Ungdom fra Agenda X snakker med politiet etter rollespill.

Foto: Anne D. Nilsen

Statsbesøk fra Canada

Governor General Michaëlle Jean fra Canada var på statsbesøk i Norge. 29 april arrangerte den kanadiske delegasjonen Youth Dialogue on Diversity i sammenheng med det offisielle besøket. Antirasistisk Senter deltok i forarbeidet.

Under selve arrangementet, som foregikk på Interkulturelt Musuem med kongefamilien i salen, deltok vi i paneldebatten og engasjerte ungdom fra Agenda X var med i salen.

Arbeidsliv

Fagpolitisk avdeling samarbeider med avdelingen Jobb X om å forske på arbeidsmarkedstiltak rettet mot unge med minoritetsbakgrunn (se omtale under Jobb X).

Fagpolitisk ledelse og Jobb X dro i 2009 på studietur til London, der man møtte organisasjoner og konsulentfirmaer som arbeider for etnisk likestilling og mot diskriminering i arbeidslivet.

Rasismefri valgkamp

*Alle ungdomspartiene signerer erklæring om rasismefri valgkamp
Foto: LDO*

Antirasistisk Senter og Likestillings- og diskrimineringsombudet tok, sammen med AUF initiativ til at ungdomspartiene underskrev en erklæring om en rasismefri og inkluderende valgkamp. Erklæringen ble underskrevet av samtlige ungdomspartier 17. august i Likestillings- og diskrimineringsombudets lokaler.

”En inkluderende valgkamp stopper ikke ved at man forplikter seg til å være rasisme- og fordomsfri i valgkampen. Man må også aktivt bidra til inkludering”

Fra erklæringen.

Appellstafett – Forsvar asylretten

Ved stortingsvalget sto mennesker på flukt på valg som aldri før. For første gang risikerte mennesker på flukt å bli møtt av et FrP i regjering. Samtidig sto den rødgrønne regjeringen, som kanskje er den mest restriktive Norge har hatt, som det liberale alternativet.

12. september, to dager før valget, krevde 25 lynappellanter respekt for asylretten, blant dem Per Fugelli, biskop Helga Byfuglien, Iffit Qureshi, Kari Helene Partapuoli, generalsekretær i Norsk Folkehjelp Petter Eide – og ikke minst flere asylsøkere.

”Asylsøkere fremstilles ukritisk som en gruppe kriminelle og farlige mennesker som utnytter det norske samfunnet. Denne type generaliseringer står sentralt i rasismens logikk”, appell Kari Helene Partapuoli.

Samarbeid med Kraków kommune for å styrke det sivile samfunn

Antirasistisk Senter inngikk i 2008 en avtale med MOWIS (Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych w Krakowie – Municipal Support Centre for Social Initiatives in Krakow”) om å være partnere i et prosjekt som har som formål å øke og

effektivisere samarbeid mellom lokale styresmakter og NGOer, bidra til å bygge det sivile samfunn og yte sosiale tjenester via en samarbeidsplattform basert på MOWIS.

Prosjektet startet opp våren 2009, og tre medarbeidere fra Jobb X, Agen-

da X og fagpolitisk avdeling ved Antirasistisk Senter var i Kraków i juni for å bli kjent med aktørene og prosjektet, og for å fortelle hvordan vi jobber her. Det planlegges et prosjektbesøk i Oslo våren 2010.

Arrangementet, som var åpent for alle, fant sted på "Batteriet" i Oslo, på Kirkens Bymisjons område.

Valentourettes sang "Papirløse menn" i stedet for "Verdiløse menn", og mot slutten åpnet de grensene – og slapp publikum opp på scenen.

Grenseløs feminisme

Under selve konferansen var vi ansvarlige for paneldebatten: Hvordan overleve i et skjønnhetstyranni?, holdt hilsningstale og debatterte religion og feminisme.

“For meg er diskrimineringen av kvinner med hijab god gammledags kjønnsdiskriminering krydret med rasismens usjarmerende logikk”, fra Kari Helene Partapuolis innlegg på konferansen.

SVART HVITT

Henrik Lunde har i flere år hatt den faste spalten Lundes Luke hos ABC Nyheter. I sammenheng med at Henrik går over til Fotballforbundet fikk Kari Helene Partapuoli en egen spalte hos ABC: Svarthvitt. Årets første spalte stilte spørsmål om Barack Obamas far ville vært velkommen i Norge.

SVARTHVITT
Kari H. Partapuoli

Jeg er også norsk

Jeg er også norsk har blitt en av Antirasistisk Senters faste kampanjer. Vi selger t-skjorter og har en aktiv Facebook-gruppe.

I 2009 besøkte Bachir El-Hayek og

Kari Helene Partapuoli Bergen Katedralskole og Vågsøy ungdomsskole med kampanjen. Vi holdt opplegg for de fleste klassene og deltok på et folkemøte i Vågsøy.

Antirasistisk Senters fotballag: Norge for nordmenn

Asylgrill på Litteraturhuset

Wergelandsalen på Litteraturhuset var overfylt, folk satt i sidegangene da ca. 250 mennesker hadde møtt opp for å se asylsøkere spørre ut ansvarlige politikere tirsdag 24. november. Antirasistisk Senter var en av organisatorene, sammen med blant annet Norsk Folkehjelp, Det iranske flyktningrådet i Norge, Nettverk mot statlig rasisme og Den afghanske flyktningkomiteen. Politikerne som fikk oppleve asylsøkernes "hard talk", var statssekretær i Justis- og politidepartementet Pål Løseth (Ap)

Trine Skei Grande (V), Geir Bekkevold (KrF), Heikki Holmås (SV), Ola Borten Moe (Sp) og Ingrid Baltzersen (Rødt).

Deltagelse i råd, utvalg og nettverk

I 2009 deltok Antirasistisk Senter i Politidirektoratets sentrale dialogforum, Rådet for NAFO – Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring, NGO-forum for menneskerettigheter, Nettverk mot statlig rasisme, Juryen for Benjamin-prisen, Referansegruppe for diskrimineringslovutvalget, Referansegruppe for Handlingsplan for å fremme likestilling og hindre etnisk diskriminering og Referansegruppe for Kvinnefrontens feminismekonferanse.

Forside flerkulturell kalender for skoleåret 2009-2010.

Media, foredrag og debatter

I tillegg til de nevnte debattene deltok Antirasistisk Senter i debatt den 22. januar om muslimers vilkår hvis Fremskrittspartiet kommer til makten. Vi holdt appell under protestaksjonen mot at Nina Karin Monsen fikk Fritt Ords pris den 5. mai. Prosjektet Media and Diversity ble lansert i Antirasistisk Senterets lokaler 31. mars 2009. 7. november satt vi i panelet under HL-senterets konferanse Vår forakt for annerledeshet.

I løpet av året har vi deltatt i debatter i radio og TV, hatt innlegg i aviser, skrevet hørings svar, holdt hilsningstaler og foredrag, deltatt på rundebordskonferanser, hatt stands på festivaler og skoler og hatt besøk av skoleklasser og organi-

sasjoner. Informasjonsleder Henrik Lunde har gjennom året gledet og provosert med sin faste spalte Lundes Luke hos ABCnyheter. Lundes Luke ble lagt ned i oktober og gjenoppstod som Svarthvitt og ført i hånden av Kari Helene Partapuoli.

"Jeg vet ikke når det ble bakstreversk å si at alle mennesker er like mye verdt. Jeg sov i den timen hvor det ble moderne og modig å hetse", Partapuolis appell under demonstrasjon mot Fritt Ords pris til Nina Karin Monsen.

Agenda X

Agenda X er Antirasistisk Senters ressurscenter for ungdom som vokser opp i et flerkulturelt samfunn. Agenda X har eksistert siden 1998, og har et mangfold av aktiviteter for ungdom mellom 13 og 26 år.

Agenda X jobber for å fremme minoritetsungdoms innflytelse, deltakelse, kompetanse og engasjement, for å likestille minoritetsungdom med annen ungdom. Agenda X utvikler metoder og verktøy og bidrar til at ungdom blir gode rollemodeller og tar ansvar.

Ungdom i Agenda X er med på å bestemme hva vi skal

jobbe videre med til enhver tid. Noen aktiviteter er faste og gjennomføres årlig. Dette gjelder for eksempel guttegruppa Malcolm X, jentegruppa X-ist, Sommerleiren, Storebror, Tell X og Skriveverkstedene. Andre aktiviteter springer ut fra spontane idéer, som konserter og kurs.

Ettersom 2009 var valgår jobbet vi også mot Stortingsvalget med kampanjen "Stem & Bestem". Agenda X er en frivillighetssentral, og er med i det landsdekkende nettverket for frivillighetssentraler. I 2009 ble det lagt ned mer enn 6000 timer frivillig arbeid.

Oppfølging av ungdom

Mye av arbeidet som gjøres på Agenda X har som mål å skape gode rollemodeller. Agenda X har tre faste grupper under paraplyen Gode rollemodeller: *Storebror og storesøster*, *Malcolm X* og *X-ist*.

Storebror og storesøster er en gruppe ungdom som jobber mot yngre barn for å forhindre negativ adferd og tilby meningsfylte aktiviteter. De ukentlige møtene brukes til å bygge kompetanse og bevisstgjøre deltakerne om hvilke konsekvenser handlinger kan ha. I juli var seks Storebrødre og -søstre i Uganda. I ti dager bodde de på et barnehjem og deltok i arbeidet der. I 2009 har en av guttene blitt sertifisert til barne- og ungdomsarbeider

gjennom Crossworker-programmet, og fem nye har begynt på opplæringen.

Malcolm X er en guttegruppe som møtes ukentlig. Her er det både opplæring av ungdomsledere og aktivisering av deltakerne. Målet er å finne gode måter uttrykke seg på, og la ungdom ta tak i egne ressurser. I august gjennomførte Malcolm X en Danmarkstur. Hensikten med turen var å sammenligne ungdomsarbeid i de nordiske landene, gjennomføre intervjuer og filme. I tillegg har de vært med på å arrangere konsert.

Jentegruppa X-ist møtes også en gang i uka for å diskutere og sosialisere. I 2009 avsluttet de prosjektet Ung

hjelper ung, som i år som i fjor førte jentene til Sør-Afrika. X-ist har jobbet mye med Carlton Classe med en dokumentar fra Sør-Afrika. X-ist har tatt på seg flere små filmprosjekter i løpet av året, hvor de har filmet og intervjuet andre ungdommer, og de har vært ansvarlige for filming av de fleste Agenda X-prosjektene.

I juli deltok også fem ungdommer fra Agenda X på et miljøarrangement i Sveits. Her møtte vi ungdommer fra Latvia, Belgia og Sveits. Målet med turen var å gi unge mulighet til å møtes og bli kjent på tvers av Europa gjennom temaet klima og miljø.

Ferieaktiviteter

I vinterferien startet Agenda X med grafisk design-workshop. Her fikk deltakerne innføring i design av eget varemerke og logo. Vi dro til korketrekkeren for å ake sammen med ungdommer fra Hvalstad asylmottak. Det var selvforsvarskurs for jenter og to dagers rapworkshop. Tommy Tee og Son of Light hadde venteliste på kurset, noe som gjorde at vi hadde nytt kurs med dem i påskeferien. I vinterferien gjennomførte vi også tre dagers webradio-workshop.

Sommerleir

Hvert år arrangerer Agenda X sommerleir for flerkulturell ungdom. I 2009 arrangerte Agenda X sommerleir for 8. gang. Leiren er en læringsarena for unge ledere og et tilbud til flerkulturelle ungdommer som ønsker en meningsfylt uke og et sted å utvikle kunnskaper og få nye ideer. Sommerleiren er for mange en fin mulighet til å komme seg ut av Oslo og møte ungdommer fra andre deler av Norge. Ungdommer mellom 15 og 20 er med som ledere, juniorledere og planleggere av sommerleiren. Disse og andre brukere av Agenda X har gitt innspill til programmet. Deltakerne er også med på praktiske gjøremål på sommerleiren.

Årets sommerleirtema var Makt og Ansvar. Et av målene var å motivere ungdommene til å bruke stemmeretten sin. I tillegg har vi jobbet med ulike former for makt, lært om hvordan makt kan brukes og at alle har makt. Det ble også fokusert på makt og ansvar. Politiet besøkte sommerleiren og Eirik fra Manglerud politistasjon fanget interessen hos deltakerne.

Sommerleirdeltakerne deltar på workshops. Målet for workshopene er å motivere og styrke ungdommenes interesser. Leiren avsluttes med et show i Arendal, hvor resultatene fra workshopene blir vist fram.

I påskeferien hadde vi tre skriveverksteder, rapworkshop med Tommy Tee og Son of Light, sangverksted med Maria og journalistikkverksted med Carl Johansen. Det var påskeverksted filmkveld med Warchild, en sterk film som vi fikk låne fra Film med mening.

Også i høstferien hadde vi to skriveverksteder, rapworkshop med Son of Light og sangverksted med Maria. Medieverksted med Carl Johansen var en nykommer i høstferien. En annen nykommer var DJ-kurs med Tom Tørst.

Å fore ca 100 mennesker tre ganger daglig er en kjempejobb. Kindsi, vår kokkesjef, som har vært med 4 ganger før gjorde en strålende jobb med å organisere matlagingen. Mohammed sto ansvarlig for innkjøp av mat og drikke til leiren og gjorde en kjempeinnsats.

Kultur

Kultur på Agenda X rommer mye forskjellig. I tillegg til skriveverksteder og workshops har vi også studioaktivitet, kurs og revy.

Skriveverksted

Politisk og journalistisk skriveverksted ble i 2009 utvidet og gitt navnet Agenda X Medieverksted. Dag én fokuserer på det skrevne, med gjennomgang av struktur, språklige virkemidler og kjernebudskap. Deltagerne skal skrive ferdig én artikkel hver om et selvvalgt tema, til publisering på nett eller i trykte media. Dag to omarbeides artikkelen til et TV/radio-manus. I tillegg til den praktiske delen, lærte deltagerne om innsalg, hvordan en mediebedrift fungerer og hvilke kriterier som bør være oppfylt for å få oppmerksomhet om en sak.

Rap-verkstedene var noen av de mest populære aktivitetene på Agenda X i 2009. I år holdt vi to helgeverksteder med norsk hip hops fremste pionér, Tommy Tee. På disse verkstedene har det vært så fullt at ungdommen har stått helt ute i trappa som tilskuere. I tillegg har vi, som nevnt, hatt Son of Light hos oss en rekke ganger, alltid med fullt hus.

Verkstedene har resultert i ferdig innspilte og produserte låter. I tillegg hadde vi et sangverksted på høsten med Maria. Her lærte deltagerne om låt- og tekstskriving samt sangteknikk.

Vi har i løpet av 2009 skapt fornyet interesse for de skjønnlitterære skriveverkstedene våre. En ennå bredere mobilisering av ungdommer samt et nært samarbeid med forfatter Lars Ramslie har vært oppskriften. Lars har vært hos oss til sammen tre ganger i løpet av året, og disse helgeverkstedene har vært en stor suksess i forhold til både deltagere og innhold. Vi kommer til å jobbe videre med Lars i 2010, samt utvide med forfattere innen andre genre.

Vårens store filmverksted med Izzat-skaper og Varg Veum-regissør Ulrik Imtiaz Rolfsen skapte lange ventelister. Ti stykker fikk plass, og ble delt inn i to grupper. I løpet av to hektiske helgedager produserte begge gruppene hver sin kortfilm, med utgangspunkt i en dialog skrevet av Ulrik. Filmene ble svært forskjellige, med helt eget uttrykk og innhold.

I tillegg til filmverkstedene, har flere grupper ved Agenda X startet opp egne filmprosjekter i løpet av 2009. Vi har investert i profesjonelt kamerautstyr og Mac med programvare til redigering – en investering Agenda X vil ha glede og nytte av i lang tid fremover.

Revy

Historiens andre Agenda X-revy hadde premiere på Teaterbåten M/S Innvik i november 2009. På premieren var det så fullt at vi måtte be folk komme igjen neste dag! Vi spilte til sammen 4 forestillinger, deriblant én skoleforestilling. Tre av forestillingene gikk for full sal. Vi ansatte instruktørene Andreas Hedemann og Jørgen Bang. De begynte arbeidet i august, med to åpne audisjoner som trakk ungdommer fra hele Oslo. Andreas og Jørgen skrev revyen i samarbeid med skuespillerne. Temaet i forestillingen er en gruppe ungdommer som setter seg fore å lage en ny, revolusjonerende TV-kanal med programmer ingen har sett maken til før. Det går ikke helt etter planen...!

Studio Tell X

Studio Tell X er Agenda X sitt musikkstudio. Det blir ledet av Eivind Kvitvik. Eivind har ukentlig opplæring med ungdom og unge voksne i lyd og musikkproduksjon. Kursdeltakerne får lære om bl.a bruk av samples, akkordlære, synther, mikrofoner, opptak, miksing, mastering, diverse plugins, bransje-

teori, arrangering osv. Opplæringen skjer med 10-15 personer om våren, og 10-15 nye personer på høsten. So Loud er det andre faste prosjektet på studio Tell X. So Loud er et samspillprosjekt, og deltakerne her stiller også opp på andre arrangementer og aktiviteter.

Faglig arbeid

I 2009 gjennomførte Agenda X to helgeseminarer for å planlegge året. Agenda X er representert ved en rekke utvalg og fora, blant annet Enhet for mangfold og integrerings kontaktforum, Barne- og likestillingsdepartementets sjenteforum og Arbeids- og integreringsdepartementets dialogforum. Vi har sittet i paneler og deltatt i debatter, og vi har samarbeidet med andre om kampanjer og arrangementer.

En del av arbeidet vårt er informasjonsarbeid. Vi har holdt foredrag for studenter og skoleelever fra inn- og utland, vi har vært på skolebesøk og hatt opplegg for klasser. Vi har stått på stand og delt ut informasjon ved skolearrangementer og festivaler, og vi har blitt invitert til - og reist - i

inn- og utland og holdt innledninger og informert om vår måte å drive ungdomsarbeid på.

I januar gjennomførte vi to ungdomsmøter i etterkant av demonstrasjonene som utartet seg etter Israels angrep på Palestina i desember. Det første var et møte for at ungdommen skulle ha et forum å snakke om det som hadde skjedd. Det andre var et møte hvor vi inviterte politiet for å få til en dialog mellom ungdom og politi.

Vi har vært med på å starte opp Ungdomsparlamentet, og arrangerte det første i september med temaet vold. Aysha, Aina, Arman og Vivian har deltatt på barnehøringa som var organisert av Redd Barna, LNU og Barneombudet.

Stem & Bestem

Agenda X fikk ansvaret for Antirassistisk Senters valgkampanje foran Stortingsvalget 2009: Stem & Bestem. Målet var å få ungdom til å bruke stemmeretten sin.

I løpet av kampanjeperioden hadde vi tre politikerdebatter, sto på uttallige stander og distribuerte kampanjemateriell til hele landet.

En gruppe elever og lærere ved Bjørnholt skole la ned et betydelig stykke arbeid for å arrangere den største av politikerdebattene som ble avholdt rett før valget, og skaffet store navn fra alle partier. Vi fikk politikere som utenriksminister Jonas Gahr Støre og Hadia Tajik fra Arbeiderpartiet, Nestleder Per Kristian Foss i Høyre, partileder Torstein Dahle fra Rødt, Nestleder Ola Elvestuen

i Venstre, 2 kandidat i Oslo Christian Tybring-Gjedde fra FrP, stortingsrepresentant Heikki Holmås fra Sosialistisk Venstreparti, Peter Walseth fra Kristelig Folkeparti og generalsekretær Ivar Egeberg fra Senterpartiet. Rundt tusen elever fra videregående skole var tilstede ved debatten og deltok i utspørringen av politikerne etterpå.

Slagordet for kampanjen var: Norge er perfekt. Ikke stem. Lærere fra skoler over hele landet tok kontakt og hadde diskutert om elevene ville skjønne slagordet som ironisk eller ikke. Noen valgte å ikke bruke plakaten, men brukte innholdet i brosjyrene i undervisningen.

Uansett om det ble tolket ironisk eller ikke oppnådde vi det vi ville, nemlig at flere unge brukte stemmeretten sin.

Jobb X

Jobb X har siden høsten 2005 tilbudt jobbsøkerkurs for flerkulturell ungdom i alderen 16-26. I 2009 har JobbX overgått målet sitt om å holde to kurs i måneden. Vi har til sammen holdt 27 kurs for 230 ungdommer og ungdomsarbeidere. Vi har arrangert kursene på Antirasistisk Senter, i bydel Stovner, Søndre Nordstrand, Østensjø, Alna, Gamle Oslo, Nordre Aker, Lillestrøm og Tønsberg. Vi har lært opp flere kursholdere, og var i løpet av året 13 kursholdere med svært ulike bakgrunner. Vi er 8 jenter og 5 gutter, 7 med

minoritetsbakgrunn, yngste kursholder er 21 år og eldste er 33 år. Kursholderne snakker til sammen over 15 språk. Alle har det til felles at de er dedikerte og har evnen til å motivere ungdom og hente ut det beste av hver enkelt kursdeltaker.

Jobbsøkerkurset er effektivt fordi vi konfronterer ungdommenes utfordringer direkte. På kurset skriver ungdommene på egen hånd en god CV og søknad, og gjennomfører et fiktivt jobbintervju. Ungdommene blir bevisst kompetansen sin, og motiveres til å søke jobber som er interessante for dem.

Til tross for finanskrisen og lavkonjunktur har 69 % av deltakerne før sommeren fått seg jobb eller lærlingplass! Kurset har ikke bare gitt folk jobb, men evalueringer etter hvert kurs viser at JobbX er med på å gjøre deltakerne mer selvbevisste og sikre på seg selv. De har blitt mer motivert for å fullføre skolegang, og det at de har fått seg jobb har gjort at de klarer seg bedre i samfunnet. De tjener egne penger og gir oss tilbakemeldinger på at metodene de lærte på JobbX har hjulpet dem på mange områder i livet!

Når vi tar med høstens kurs i betraktningene er resultatet lavere, da er det 38 % av deltakerne som har fått seg jobb. Og antallet personer som søker jobb etter å ha vært på kurs har sunket fra 91 % før sommeren til 68 % etter sommeren.

Dette er svært interessante tall, og det kan være flere grunner til at det er slik.

Noe av grunnen kan være at:

- » Vi etter sommeren har holdt veldig mange kurs på skoler, hvor elevene ønsker å øke jobbsøkerkompetansen sin, men ikke nødvendigvis ønsker å søke jobb før etter de er ferdig på skolen.
- » Ettervirkningene av finanskrisen slår til for fullt. Arbeidsledigheten for vår målgruppe (ungdom med minoritetsbakgrunn) er mye høyere enn den generelle arbeidsledigheten. For eksempel er den dobbelt så høy for innvandrere, og opptil fire ganger så høy for afrikanere som for etnisk norske. Og selv om innvandrersledigheten var på et relativt lavt nivå i 2. kvartal 2008, stiger den markant, og vil fortsette med det frem til 2012. (SSB, 2009/51)

Dette sier oss at vi i 2010 er nødt til å spisse kurset enda mer, og at vi bør jobbe enda tettere med arbeidsgivere for å tilpasse kurset etter deres krav i en vanskelig tid på arbeidsmarkedet.

I 2009 har JobbX vært mer enn et jobbsøkerkurs. Avdelingen er utvidet til å omfatte et forskningsprosjekt finansi-

ert av FARVE-midlene til NAV. I tillegg har vi samarbeidet med Golden Talent hvor entreprenørskap og innovasjon for ungdom har vært sentrale fokusområder. På disse prosjektene har vi to ansatte. Det vil si at det i 2009 var totalt 15 ansatte på avdelingen JobbX.

Forskningen startet i september, og skal over to år evaluere arbeidsmarkedstiltakene til NAV, samt noen private tiltak, for å se hvilken effekt disse har på ungdom med mino-

ritetsbakgrunn. Høsten 2009 har blitt brukt på å kartlegge eksisterende tiltak, og finne ut hvilke tiltak vi ønsker å evaluere. JobbX jobbsøkerkurs skal selv bli evaluert i forskningen.

Golden Talent har bestått av Shafi Adan som prosjektleder og Mona Evensen som veileder. Shafi har trukket inn aktører fra næringslivet, og studenter fra HiO og UiO for å hjelpe ungdom til å fullføre skole, og til å tenke utenfor boksen i forhold til arbeidsliv og entreprenørskap.

Samarbeidspartnere

- » Barne- og Likestillingsdepartementet, fattigdomsmidler – kr 400.000
- » Oslo Kommune, kultur og utdanningskomiteen, driftsmidler – kr 218.000
- » Oslo Kommune, Enhet for mangfold og Integrering, prosjektmidler til Golden Talent – kr 40.000
- » Aktiv Ungdom, prosjektmidler for å holde kurs ute i bydelene – kr 70.000
- » NAV – FARVE, forskningsmidler til "Hvordan innfri regjeringens forslag om utvidet ungdomsgaranti?" – kr 612.000
- » Ungdomsinformasjonen i Oslo (UngInfo) er fast samarbeidspartner og var med å starte Jobb X
- » YS Ung – holder jobbsøkerkursets del om rettigheter og plikter i arbeidslivet
- » Karrieresenteret på Universitetet i Oslo – kursholderne benytter seg av kursene deres for motivasjon og inspirasjon.
- » Inkludi.no
- » Digital Printservice – produksjon av materiell
- » Øyvind Johannessen – drift av hjemmesider
- » Marthe B. Breivik – design av logo og materiell
- » Alle på Antirasistisk Senter og Agenda X

Kurs for eksterne aktører

» Vålerenga mot rasisme v/Jobbsjansen	» Ulsrud vgs
» Bjørnholt vgs	» Sinsen Voksenopplæring
» Hellerud vgs	» Grønland Voksenopplæring
» Holtet vgs	» Friomsorgen
» Lillestrøm vgs	» UngInfo Vestfold
» Sogn vgs	» Haugenstua Nærmiljøsent
	» Golden Talent

Ønsker for 2010

I 2010 ønsker vi å utvide tilbudet vårt med en fast deltidsstilling, slik at alle ungdommer som har vært på kurs får tettere oppfølging til de har fått jobb, lærlingplass eller skoleplass.

Vårt mål er ikke bare å få ungdom ut i jobb, men værende i jobb!

Rådgivningskontoret

Antirasistisk Sinters rådgivningskontor ble opprettet i 1985 som en avdeling av Antirasistisk Senter. Årsaken til etableringen var at vi fikk mange henvendelser fra innvandrere som trengte hjelp til å løse problemer de hadde.

Vi ønsker at brukerne av tilbudet kommer seg ut av en passiv rolle og deltar aktivt i å løse utfordringer de står overfor slik at de blir i stand til å fungere godt i samfunnet.

En hovedoppgave kontoret har er å styrke innvandrenes og flyktingenes kunnskaper om rettigheter, muligheter og plikter i det norske samfunnet. En av oppgavene rådgivningskontoret har er å få brukerne til å se muligheter som finnes i det norske samfunnet for å realisere seg selv slik at man unngår å bli frustrert, trekke seg tilbake og gi opp når man står overfor utfordringer.

Vi ønsker å fungere som katalysator i forhold til hjelpeapparatet gjennom veiledning til brukerne våre slik at de får nødvendig innsikt for å kunne se saker fra forskjellige synsvinkler og blir gjennom dette i stand til å fremstille sakene sine på en adekvat og saklig måte. Gjennom rådgivningen ønsker vi også å bidra til å skape positive holdninger hos brukerne om det norske samfunnet ettersom vi anser dette viktig for å kunne øke deres mobilitet og deltagelse i samfunnet.

Rådgivningskontoret har i 2009 hatt en rådgiver i 1/4 del stilling og enkelte medarbeidere i perioder.

Rådgivnings- og informasjonsarbeid

Rådgivningskontorets virksomhet kan i hovedsak inndeles i rådgivning og informasjon.

Rådgivningsarbeid

Rådgivningen består i å gi nødvendig råd og veiledning i en sak. De som tar kontakt ønsker ofte råd om hvordan de bør gå fram. Rådgivningen jobber ut i fra hjelp til selvhjelp-

prinsippet. Et annet mål med rådgivningen er å løse saken på lavest mulig nivå. Veiledningen omfatter alt fra utfylling av skjemaer, skrive søknad eller klagebrev og skaffe fram dokumentasjon som kan belyse saken nærmere til å henvise hjelpsøkende til de riktige instansene. Med den svært begrensede bemanningen kontoret har prioriterer vi nyankomne innvandrere og prinsipielt viktige saker, d.v.s. saker som vi mener kan ha betydning for innvandrere som gruppe.

Informasjonsarbeid

De som tar kontakt ønsker informasjon om hvilke muligheter, rettigheter eller plikter de har, og hvor de skal henvende seg for å få svar på sine spørsmål.

Arbeidsområder

Problemene og utfordringene er mange og varierte. Kontoret benytter følgende kategorier til registrering av saker:

Hverdagsliv

Arbeidsmarked - Arbeidsliv- Utdanning - Bolig- Bomiljø – Samliv - Skole

Utlendingsforvaltning

Arbeidstillatelse - Besøksvisum- Familiegjengeforening – Oppholdstillatelse - Statsborgerskap – Bosetting – Utvisning

Annen forvaltning

Barnevern- Sosiale ytelser - Trygd

Diskriminering og vold

Forskjellsbehandling – Nektelser av varer og tjenester – Trakkassering - Rasistisk mobbing– Vold

Politi og tollvesen

Arrestasjon- Politikontroll - Tollkontroll - Varetekt.

Diverse

Helse- Forsikring - Annet.

Antall henvendelser

Det er kommet inn 38 rådgivningssaker og 136 informasjonssaker i 2009.

Rådgivningshenvendelser

Saker fordelt på kategori

Hverdagsliv:

- » 1 ansettelse
- » 2 usaklig oppsigelse
- » 1 diskriminering ved tilsetting

Annen forvaltning:

- » 3 trygd
- » 1 barnevern
- » 1 søknad om kommunal bolig
- » 1 tilsetting
- » 3 problemer i bomiljø

Diskriminering og vold:

- » 6 forskjellsbehandlingsaker
- » 5 trakassering

Politi og tollvesenet:

- » 2 dårlig behandling fra politi

Utlendingsforvaltning:

- » 2 familiegjennforening/familieetablering
- » 1 utvisning

Diverse:

- » 1 pasientskadeerstatning
- » 5 psykiske problemer
- » 1 forsikringserstatning
- » 1 helseproblemer
- » 1 annet

Personer fordelt på kjønn

- » 26 menn
- » 13 kvinner

Informasjonshenvendelser

Det er registrert 136 henvendelser vedrørende informasjon og rådgivning i 2009, og de fordeler seg slik:

- » 40 hadde spørsmål om norskurs, godkjenning av utenlandsk utdanning og valg av utdanning og yrker.
- » 25 hadde spørsmål om jobbsøking og framgangsmåte og rettigheter knyttet til en jobbsøknad.
- » 20 henvendelser gjaldt spørsmål og framgangsmåte i forbindelse med søknad om besøksvisum, familiegjennforening/familieetablering og oppholds- og arbeidstillatelse
- » 15 hadde spørsmål om statsborgerskap.
- » 10 hadde spørsmål om trygderegler og sosialhjelp.
- » 15 ønsket kontakt med en advokat til forskjellige typer saker.
- » 3 hadde spørsmål om regler for tildeling av kommunal bolig
- » 4 hadde spørsmål knyttet til barnevern.
- » 4 hadde spørsmål om helsetilbud.

Erfaringer fra arbeidet i 2009

Det var ofte folk i fortvilte situasjoner som kontaktet oss. Det var viktig for dem å ha noen å snakke med, å få råd, veiledning og støtte for å løse utfordringene sine.

Det ble gjennomført et vellykket rådgivningsarbeid overfor hjelpsøkende i 2009. Mange var tilfreds med den veiledningshjelpen de fikk. Noen saker ble behandlet i løpet av kort tid, mens kompliserte og krevende saker ble behandlet over lengre tid.

Enkelte av de hjelpsøkende kontaktet oss med saker som hadde en lang historikk. I disse sakene ble det ble brukt en del tid på å avklare hva som var sakene og hva som kunne gjøres. Andre ganger brukte vi tid på å fastslå om det handler om diskriminering eller ikke. I forbindelse med konfliktsaker har rådgivningskontorets mål vært å løse konflikter på lavest mulig nivå. I noen saker var det ikke mulig å gjøre noe eller det ville ikke være hensiktsmessig å gå videre med saken. I disse sakene ble kontorets rolle ofte å hjelpe klienter med å sette en sluttstrek, slik at de ble ferdige med saken. For mange var likevel det viktigste at de prøvde å gjøre noe med de problemene de opplevde. For enkelte var det nok bare å få snakke med noen for å fortelle om problemene sine.

Kontoret har prøvd å bidra til at den som har problemet ser sin egen rolle og muligheter for løsning. Erfaringene våre viser at en slik aktiv deltagelse og selvinnsikt gjør at man enten løser problemet, klarer å begrense problemets omfang og / eller forebygger nye problemer.

Økonomi i 2009

Antirasistisk Senter er regnskapspliktig og leverer årsregnskap til Brønnøysundregisteret. Senteret hadde et totalregnskap på rundt 11 millioner i 2009.

Antirasistisk Senter's fagpolitiske ledelse, Agenda X, Jobb X og Rådgivningskontoret mottar økonomisk støtte fra offentlige instanser og private stiftelser, gaver fra privatpersoner og organisasjoner og har egne inntekter fra salg av publikasjoner og tjenester.

Antirasistisk Senter's fagpolitiske ledelse mottok støtte fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Akershus Fylkeskommune, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og mottok kompensasjon for bortfall av spilleautomatinntekter.

Agenda X mottok støtte fra Stiftelsen Helse- og rehabilitering, Kultur- og kirkedepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Oslo kommune, bydelene Søndre Nordstrand, Gamle Oslo og Grünerløkka, Helsedirektoratet, Boye Schlytters legat, Kulturrådet, Akershus Fylkeskommune, FriFond, Landsforeningen for Norske barne- og Ungdomsorganisasjoner, BURO, Carlingsfondet, Kultur mot rasisme, Cirius, Gresvig AS, Apotek1.

Jobb X mottok støtte fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Oslo Kommune, Aktiv Ungdom og NAV – FARVE

Rådgivningskontoret mottok støtte fra Oslo kommune.

Kjønns- og etnisk likestilling

Senteret har i løpet av 2009 hatt i alt 33 medarbeidere, 39 % kvinner og 61 % menn. 13 i fulltids stilling (7 menn, 6 kvinner), 20 i deltidsstilling og som kursholdere (13 menn, 7 kvinner).

48 % av stab og kursholdere i 2009 har etnisk minoritetsbakgrunn.

Det var 5 nyansettelser i perioden, av disse hadde 4 etnisk minoritetsbakgrunn.

Stiftelsens styre besto i 2009 av 8 personer, inkludert ansattes representant med vara. 6 av styremedlemmene har etnisk minoritetsbakgrunn, 4 er kvinner.

Henrik Lunde begynner i Fotballforbundet

Etter 20 år har Henrik Lunde gått ut i permisjon i stillingen som informasjonsleder. Det er umulig å oppsummere alt Henrik har betydd for Antirasistisk Senter. Han har i mange år vært en av landets fremste antirasister og har utrettelig satt alt fra ny-nazisme og hatkriminalitet til store integreringsspørsmål på dagsorden. Vi takker for uvurderlig innsats!

Styre 2009

- » Ronald Craig (styreleder)
- » Emrullah Gürsel (nestleder)
- » Lisa Cooper
- » Meltem Safak Lundsten
- » Martha Rubiano Skretteberg
- » Thomas Falck
- » Fida Jeries Baarli (ansattes representant)
- » Tor Bach (vara ansattes representant)

Ansatte

Fagpolitisk ledelse

Kari Helene Partapuoli,
daglig leder

Mari Linløkken,
nestleder

Henrik Lunde,
informasjonsleder

Fida Jeries Baarli,
sekretær

Agenda X

Vivian Brattsti Sørensen,
avdelingsleder Agenda X

Emran Surizehi, prosjekt-
medarbeider Malcolm X

Carl Johansen,
kulturmedarbeider

Bachir El-Hayek, prosjekt-
medarbeider Storebror

Gabriela Barrios, pro-
sjektmedarbeider Ung
hjelper Ung og X-ist.

Eivind Kvitvik, prosjektmed-
arbeider Studio Tell X.

Eirik Ruiner Torgersen, pro-
sjektmedarbeider So Loud

Jobb X

Mona Mauseth Evensen,
avdelingsleder

Yonas Biniam,
forsker

Inga Tollerud,
medarbeider i Jobb X.

Kamran Karimi,
medarbeider i Jobb X.

Rådgivningskontoret

Emrullah Gürsel,
rådgiver

Kontaktinformasjon Antirasistisk Senter

Besøksadresse: Storgata 25, Oslo

Postadresse: Postboks 244, Sentrum, NO-0103 Oslo

Tlf.: +47 23 13 90 00

Fax: +47 23 13 90 13

E-post: epost@antirasistisk-senter.no

Url: www.antirasistisk.no

DET
ER BEDRE
Å TENNE
ET LYS

ENN
Å FORBANNE
DE MØRKE.